

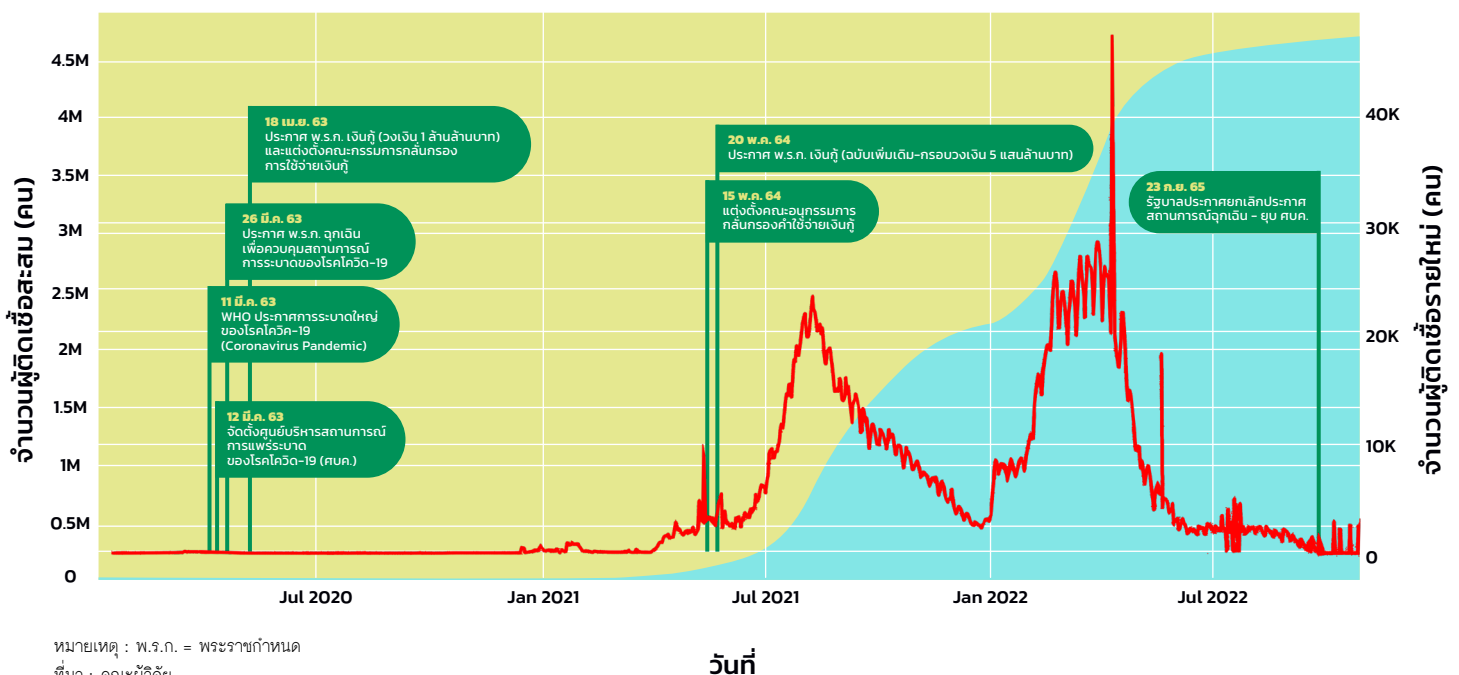
การเงินการคลังสุขภาพ เพื่อตอบสนองต่อการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย

Highlight

- ประเทศไทยใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเพื่อตอบสนองต่อการระบาดของโรคโควิด-19 ระหว่าง พ.ศ. 2563-2565 ทั้งสิ้น 440,023 ล้านบาท โดยค่าบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 (เช่น ค่าตรวจคัดกรอง ค่ารักษาพยาบาล ค่าฉีดวัคซีน) มีสัดส่วนสูงสุดประมาณ 257,892 ล้านบาท
- สถานะเงินบำรุงของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสถานะเงินบำรุงของโรงพยาบาลก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 เช่นเดียวกับภาพรวมของรายได้และอัตราการเพิ่มของสินทรัพย์ของโรงพยาบาลเอกชนที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้น บ่งบอกว่าเงินที่อุดหนุนโรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพียงพอในการรับมือกับการระบาดของโควิด-19
- ภาวะล้มละลายจากค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของครัวเรือนไทยในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-19 ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ก่อนการระบาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนที่มีรายได้น้อยที่สุด พบว่า มีความเสี่ยงในการล้มละลายลดลงร้อยละ 30-33
- ถึงแม้รัฐบาลพยายามสร้างกลไกการตัดสินใจด้านการคลังสุขภาพในช่วงการระบาดของโควิด-19 ให้แตกต่างจากสถานการณ์ปกติ แต่กฎระเบียบและวิธีการใช้เงินกลับไม่แตกต่างจากกลไกเดิมมากนัก ส่งผลต่อความรวดเร็วในการตอบสนองต่อการระบาดของโรค

สถานการณ์โควิด-19 และลำดับเหตุการณ์สำคัญ ในประเทศไทย (ม.ค. 2563-ต.ค. 2565)

- แหล่งงบประมาณหลักด้านสาธารณสุขในการรับมือกับการระบาดของโรคโควิด-19 ได้แก่ งบกลาง และงบเงินกู้ภายใต้ พ.ร.ก.กู้เงินโควิด-19 กรอบวงเงิน 1 ล้านล้านบาท และ 5 แสนล้านบาท

แหล่งงบประมาณด้านสาธารณสุข ในการรับมือกับการระบาดของโควิด-19 ของประเทศไทย

งบประมาณ รายจ่ายประจำปี

★ แหล่งงบประมาณหลักที่ใช้ด้านสาธารณสุข
ที่มา : คณะผู้วิจัย

งบประมาณ รายจ่ายงบกลาง

- 1 รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
- 2 ค่าใช้จ่ายในการบรรเทา แก้ไขปัญหา และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

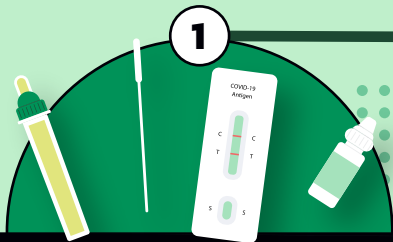
งบประมาณ กองทุนประกันสังคม

งบประมาณตาม พ.ร.ก. เงินกู้โควิด-19

- หากพิจารณาการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามหมวด ค่าใช้จ่ายที่มีสัดส่วนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

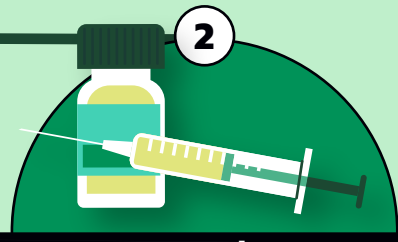
1

ค่าบริการสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19

เช่น ค่าตรวจคัดกรอง ค่ารักษาพยาบาล
ค่าฉีดวัคซีน รวมทั้งสิ้นประมาณ
257,892 ล้านบาท
หรือ ร้อยละ 59 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

2

การจัดซื้อ และบริหารจัดการวัคซีน

รวมทั้งสิ้นประมาณ
79,902 ล้านบาท
หรือ ร้อยละ 18 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

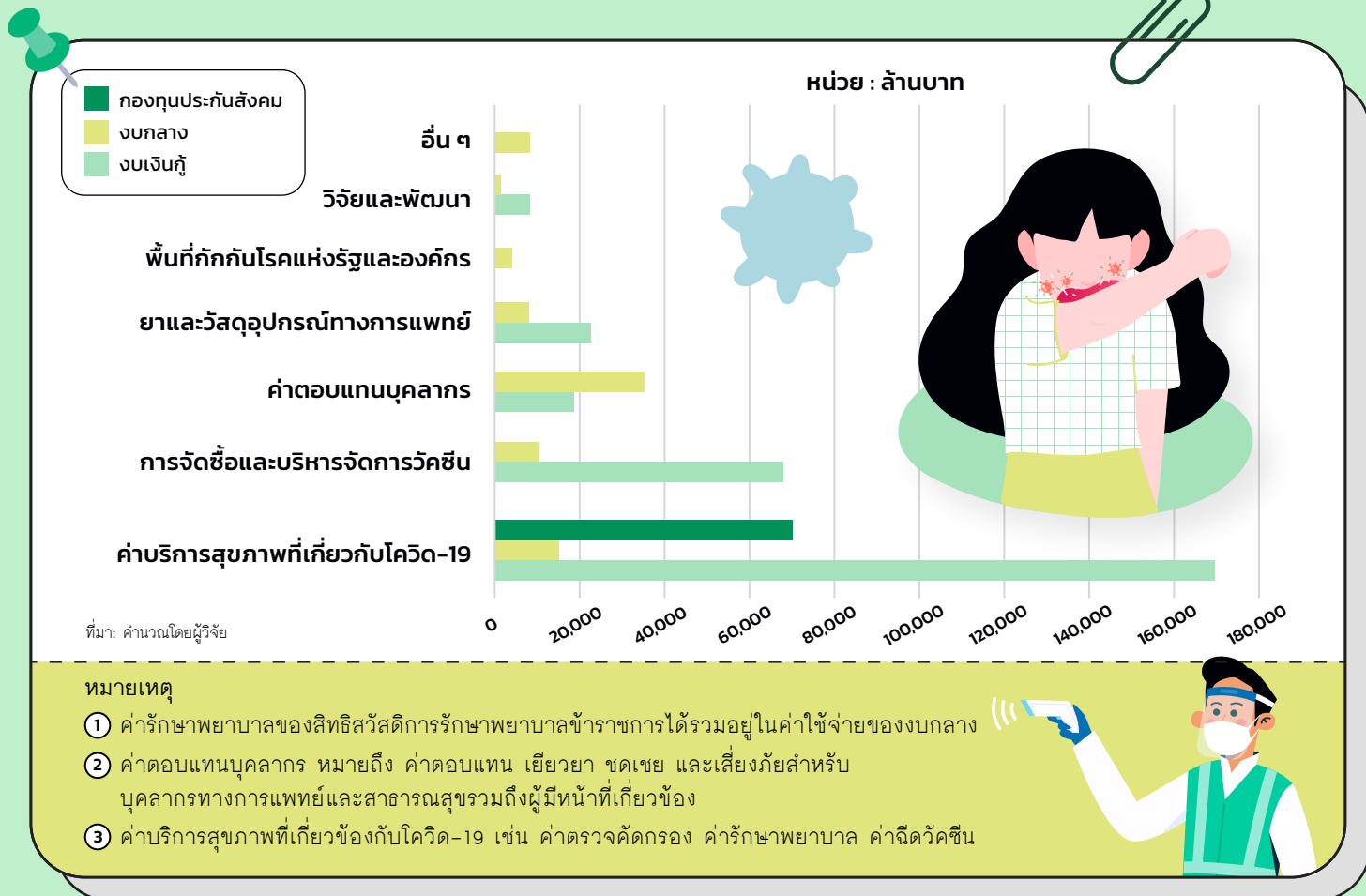
3

ค่าตอบแทน เยียวยา ชดเชย และเสี่ยงภัยสำหรับบุคลากร ทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

รวมทั้งสิ้นประมาณ
53,531 ล้านบาท
หรือ ร้อยละ 12 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

- ทั้งนี้ หากพิจารณาการอนุมัติงบประมาณ จะเห็นได้ว่า พ.ศ. 2563 มีการอนุมัติงบประมาณเพื่อตอบสนองการแพร่ระบาดน้อยกว่า พ.ศ. 2564 และ 2565 และมีการอนุมัติงบประมาณจำนวนมากใน พ.ศ. 2565 ซึ่งมีส่วนของการเบิกจ่ายย้อนหลังรวมในส่วน of ค่าบริการสุขภาพและค่าตอบแทนรวมอยู่ด้วย

เกี่ยวกับการศึกษา

○ การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method) โดยขอบเขตของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การคลังสุขภาพและการจัดสรรงบประมาณ เพื่อตอบสนองต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 กลไกและกระบวนการตัดสินใจด้านงบประมาณและผลกระทบของโควิด-19 ต่อการดำเนินงานทางการเงินของโรงพยาบาลและรายจ่ายครัวเรือนด้านสุขภาพ ผ่านการทบทวนเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ สัมภาษณ์เชิงลึกและอภิปรายกลุ่มกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยหัวเรื่อง การเงินการคลังสุขภาพเพื่อตอบสนองการแพร่ระบาดโรคโควิด-19 ในประเทศไทย (Health financing during COVID-19 responses in Thailand)

โดย ดร.อังสุมาลี ผลภาค, ผศ. ดร.ศิกานต์ อิศสระชัยยศ, ดร.อรรณพ ประสิทธิ์ศิริผล, ดร.โอลดา สุขนา, ปภาดา ราษฎร์, แพรวา กุลรัตน์, สิริธร โฆษิตชัยวัฒน์, ดร. นพ.ปิยะ หาญวรงค์ชัย และดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุน สำนักงานบริหารการวิจัยและนวัตกรรมสาธารณสุข (สบวส.)

ผู้เขียน

ดร.อังสุมาลี ผลภาค

ผศ. ดร.ศิกานต์ อิศสระชัยยศ

แพรวา กุลรัตน์

ปภาดา ราษฎร์

ท่านที่สนใจรับ Policy brief ฉบับ PDF
สมัครได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุชื่อ-อีเมล เพื่อจัดส่ง หรือดาวน์โหลด Policy brief
ฉบับอื่น ๆ ได้ที่ <https://www.hitap.net/resources/downloads>

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy brief ฉบับพิมพ์
สมัครได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุชื่อ-ที่อยู่ เพื่อจัดส่ง

HITAP เป็นองค์กรวิจัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยี หรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาปัญญาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองคาพยพต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)

อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0-2590-4549, 0-2590-4374-5

โทรสาร: 0-2590-4369

อีเมล: comm@hitap.net

เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช้เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND HITAP_THAI HITAP THAI HITAP.NET